

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

z dnia 16 września 1953 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy.

Na podstawie § 11 uchwały nr 592 Prezydium Rządu z dnia 1 sierpnia 1953 r. w sprawie zapewnienia postępu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Monitor Polski Nr A-83, poz. 979) zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się ramową instrukcję w sprawie organizacji i zakresu działania służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

2. Na podstawie ramowej instrukcji ministrowie (kierownicy centralnych urzędów) wydadzą instrukcje szczegółowe uwzględniające szczególne warunki danej gałęzi gospodarki narodowej.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: w z. F. *Blinowski*

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16 września 1953 r. (poz. 980).

INSTRUKCJA W SPRAWIE ORGANIZACJI I ZAKRESU DZIAŁANIA SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W ZAKŁADACH PRACY.

§ 1. Starszy inżynier, inżynier lub technik bezpieczeństwa i higieny pracy podlega zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa (kierownika zakładu) do spraw techniczno-eksploatacyjnych.

§ 2. Przyjmowanie, zwalnianie i przenoszenie personelu inżynieryjno-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy może nastąpić jedynie za zgodą kierownika jednostki nadrzędnej.

§ 3. Personelu inżynieryjno-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy nie wolno obciążać funkcjami, nie wchodzącymi w zakres jego działalności.

I. Zakres działania i uprawnienia służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 4. 1. Do zakresu działania personelu inżynieryjno-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy należy:

- 1) stałe czuwanie nad przestrzeganiem ogólnych i szczególnych przepisów o ochronie pracy (ustawy, rozporządzenia, instrukcje, regulaminy itp.) oraz nad stosowaniem przewidzianych w tych przepisach skutecznych środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym;
- 2) szczegółowa i systematyczna kontrola stanu technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy w całym zakładzie pracy nie rzadziej niż raz w miesiącu;
- 3) sporządzanie protokołów, stanowiących podstawę do przedsięwzięcia środków zapobiegających wypadkom i chorobom zawodowym oraz materiał do sprawozdań, składanych jednostkom nadrzędnym i właściwym organom związku zawodowego;

4) udział w prowadzeniu badań przyczyn wypadków i chorób zawodowych, przesłuchiwanie świadków wypadku wspólnie z zakładowym inspektorem pracy i kierownikiem oddziału, w którym zdarzył się wypadek (sporządzanie protokołów badań, zbieranie i zabezpieczanie dowodów, które pozwolą ustalić bezpośrednie i pośrednie przyczyny wypadku);

5) prowadzenie statystyki i sprawozdawczości według obowiązujących instrukcji, a w szczególności w zakresie wypadków i chorób zawodowych;

6) organizowanie i prowadzenie działalności profilaktycznej na podstawie przeprowadzonej analizy wypadków i chorób zawodowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na komórki wykazujące większą częstotliwość wypadków i zachorowań w związku z niekorzystnymi warunkami pracy;

7) ustalanie — wspólnie z kierownikami właściwych komórek organizacyjnych — warunków technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy na poszczególnych stanowiskach roboczych; ustalenia te stanowiąc będą podstawę do opracowania przez kierowników tych komórek organizacyjnych projektów regulaminów (instrukcji o użytkowaniu narzędzi, obsłudze maszyn i zachowaniu się przy produkcji na danym stanowisku roboczym), które podlegają zatwierdzeniu przez nadrzędne jednostki techniczne;

8) opiniowanie na piśmie założeń do projektowanej budowy lub przebudowy zakładów pracy i urządzeń w zakresie technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udział w komisji oceny projektów inwestycyjnych (KOPI);

- b) jako fachowy organ doradczy przy budowie lub urządzaniu nowego magazynu odzieży specjalnej, obuwia specjalnego i sprzętu ochrony osobistej,
- c) jako fachowy organ doradczy przy naprawie i przeróbkach odzieży specjalnej i obuwia specjalnego oraz konserwacji sprzętu ochrony osobistej.

§ 5. 1. Do uprawnień personelu inżyniersko-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy należy:

- 1) wydawanie poleceń wstrzymania robót w przypadkach, gdy niezachowanie obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy grozi poważnym niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia pracujących; o wydaniu polecenia należy natychmiast powiadomić naczelnego inżyniera (zastępcę dyrektora, kierownika budowy itp.);
- 2) wydawanie poleceń usunięcia z użycia narzędzi pracy i przyrządów będących w stanie powodującym zagrożenie dla życia i zdrowia (z jednoczesnym zawiadomieniem o tym kierownika danej komórki organizacyjnej);
- 3) wnioskowanie w sprawie usuwania z pracy tych osób, które w poważnym stopniu naruszają przepisy i prawa bezpiecznej pracy;
- 4) przedkładanie kierownictwu zakładu pracy wniosków w sprawie wstrzymania (całkowitego lub częściowego) premii tym osobom, które — uporczywie wykraczając przeciwko obowiązującym przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy — powodują swoim postępowaniem wypadki lub stwarzają niebezpieczeństwo zaistnienia wypadku.

2. O odmowie wykonania poleceń lub wniosków personelu inżyniersko-technicznego bezpieczeństwa i higieny pracy, opisanych w ust. 1 pkt 1 — 3, personel ten jest obowiązany zawiadomić niezwłocznie naczelnego inżyniera (zastępcę dyrektora) lub dyrektora (kierownika) przedsiębiorstwa (zakładu).

II. Obowiązki załogi zakładu pracy.

§ 6. Cała załoga zakładu pracy powinna znać obowiązujące przepisy i instrukcje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące terenu, budynków urządzeń i procesów technologicznych oraz powinna przestrzegać stosowania wszelkich środków zapewniających bezpieczeństwo i higienę pracy.

§ 7. Kierownicy komórek organizacyjnych (wydziałów, oddziałów, warsztatów i laboratoriów) oraz majstrowie i brygadziści mają obowiązek:

- 1) sprawowania nadzoru nad bezpiecznym stanem pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego;
- 2) ściśle współpracować z personelem inżyniersko-technicznym bezpieczeństwa i higieny pracy przy opracowywaniu planów poprawy warunków pracy i zapewnieniu realizacji poprawy tych warunków;
- 3) organizowania stanowisk roboczych w myśl założeń bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) zapewnienia zatrudnionym środków ochrony osobistej;
- 5) organizowania przygotowania i prowadzenia robót w sposób zabezpieczający przed wypadkami;
- 6) czuwania nad właściwym przechowywaniem i konserwacją dyżurnej i awaryjnej odzieży specjalnej, dyżurnego i awaryjnego obuwia specjalnego i sprzętu ochrony osobistej;
- 7) opracowywania instrukcji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i uzgadniania tych instrukcji z personelem inżyniersko-technicznym bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 8) przeprowadzania szczegółowych dochodzeń wypadkowych, sporządzania właściwej dokumentacji oraz ustalania przyczyn wypadków dla podjęcia kroków, zmierzających do zapobiegnięcia na przyszłość podobnym wypadkom.

§ 8. Na majstrach i brygadzystach ciąży w szczególności obowiązek dopilnowania przestrzegania przez robotników bezpiecznych metod i organizacji pracy, przeprowadzania instruktażu (wstępnego i okresowego) na każdym stanowisku roboczym, sprawowania nadzoru nad stanem wyposażenia technicznego, narzędzi, osłon oraz innych urządzeń i przyrządów zabezpieczających, nadzór nad korzystaniem przez zatrudnionych z wydanej im odzieży specjalnej, obuwia specjalnego i sprzętu ochrony osobistej, nadzór nad przestrzeganiem przez zatrudnionych przepisów i instrukcji z dziedziny techniki bezpieczeństwa i higieny pracy, udział w szczegółowym badaniu przyczyn wszystkich wypadków przy pracy oraz podejmowania na tej podstawie odpowiednich środków zapobiegawczych.